

Visa oss elever att Shakespeare inte var vilken gammal pjäsförfattare som helst!

När man jobbar med Shakespeare i skolan är det viktigt för lärarna att få oss elever att förstå att Shakespeare inte bara var någon gammal gubbe som levde för fyra hundra år sedan och skrev dramatik. Ord som *gammal*, *fyrahundra år sedan* och *dramatik* vet jag av erfarenhet klingar ganska dåligt i många högstadielävers öron.

Visa i stället att Shakespeare inte var vilken gammal pjäsförfattare som helst. Ett bra sätt är att ta fram något i pjäserna som eleverna känner igen, och en sak som inte har förändrats mycket på tusentals år är konflikter av olika slag.

SKADEGLÄDJE

Malvolio i *Trettondagsafton* klär sig i gula strumpeband för att han lurats tro att hans stora kärlek Olivia tycker att det är det finaste hon vet. Att leka med någons känslor är elakt och kan såra folk. Men så tänker man inte idag. Det sägs att skadeglädjen är den största glädjen och det är synd att man inte kan ha roligare i livet. *Trettondagsafton* är en komedi. Hur reagerar man som publik när Malvolio kommer in med gula strumpeband? Visst kommer det ett litet skratt från de flesta.

LITAPÅ

Var det dumt av Malvolio att tro att hans kärlek var besvarad? Kanske ska vi sluta lita på folk överhuvudtaget. Hamlet litade inte på sin farbror. Vad hade hänt om han gjort det?

Kan man lita på sina vänner? Säg att man har en jättebra kompis och en annan tjej kommer och vill vara med att leka. Man säger att hon inte får, och hon blir ledsen. Då skrattar man lite och tycker att den där tjejen är ganska töntig. Nästa dag hittar man sin kompis sittandes med den töntiga tjejen och skrattar. Kanske skrattar de åt dig. Vad hade hänt om man inte litat på sin kompis, om man aldrig sagt att den andra tjejen var töntig och inte fick vara med att leka? Tja, ens kompis kanske hade blivit sur men då skulle man i alla fall ha en kompis kvar. Nu har man ingen.

OM HAMLET HADE LITAT PÅ SIN farbror skulle han nog dött tidigare i pjäsen men då hade den blivit väldigt kort.

Ska man inte kunna lita på sina vänner och medmänniskor? Att man ska vara tvungen att brottas med sina motgångar och framgångar helt ensam jämt!

ELAKHET

Vad är det som gör att vi tycker om att vara elaka? Man kan säga att människor tror att om det går åt skogen för någon annan har man större chans att lyckas själv.

Macbeth dödar med hjälp av sin hustru kung Duncan för att själv kunna bli kung. Många skulle nog kalla Macbeth för en ond människa. Men hur god är du själv? Det är väl få människor som skulle döda någon bokstavigt talat. Men att döda långsamt utan synliga sår på kroppen är desto vanligare. Sår är inte bara det som syns, utan det som gör ont och plågar en.

DET ÄR OLAGLIGT ATT DÖDA, att knivhugga någon. Däremot får man döda med ord hur man vill. Är det okej av Julias pappa att tvinga sin dotter att gifta sig fastän hon inte vill? Julia plågas när hon inte får vara med sin Romeo. Hon plågas så illa att hon hellre dör än att gifta sig med sin friare Paris. Hon skulle nog hellre vilja att hennes pappa högg ihjäl henne. Det sätt pappan behand-

lar Julia på är ett bra exempel på mord utan blod.

Det är många barn, ungdomar och vuxna idag som tar sina liv på grund av mobbing och elakheter. Det finns också många barn, ungdomar och vuxna som inte har tagit sitt liv. Men sårade är de.

FÖRLÅTA

Det viktigaste är att förlåta. Men hur ska man vara säker på att det inte kommer att hända igen? Det kan man aldrig, men om man godtar en förlåtelse har man just visat att man litar på personen. Familjerna Capulet och Montague förlåter varandra efter sina barns död. De klargör för varandra att något sådant här inte kommer hända igen.

Prospero i *Stormen* förlåter sin bror som har förvisat honom till en öde ö. Antonio och Sebastian i *Trettondagsafton* förlåter varandra efter ett missförstånd. Laertes förlåter Hamlet innan han dör. Ja, de allra flesta förlåter varandra och det hoppas jag också sker idag ute på skolgårdar, på arbetsplatser, på dagis, i hemmen och på äldreboenden. Och jag hoppas att ni inte väntar så länge som Hamlet och Laertes gjorde i när ni ska förlåta varandra.

Det är jobbigt att säga förlåt, men ingen har sagt att det skulle vara enkelt. Man vet att man varit dum, och nu måste man erkänna det inför andra. Men om man är snäll så slipper man säga förlåt, någon slipper bli ledsen och man själv slipper ha dåligt samvete.

På så sätt kan man med Shakespeares hjälp lära varandra att vara goda människor. Och läraren kan efteråt också säga: "Haha, nu har vi pratat om fem av Shakespeares kändaste verk". Eleverna börjar fatta att den där fyrahundra år gamle gubben som skrev dramatik kanske inte var så dum ändå.

Text: Linn Heiel Ekeborg